

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Komitet Główny
Olimpiady Języka Angielskiego
Al. Niepodległości 4
61-874 Poznań

WYTYCZNE
XXXII
OLIMPIADY
JĘZYKA ANGIELSKIEGO

pod hasłem

*Lepsza znajomość języków obcych jednym
z głównych warunków zbliżenia między narodami.*

Poznań 2007

I. Informacje wstępne

Podstawę prawną istnienia olimpiady i zasad jej działania stanowi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29. stycznia 2002 r. w sprawie organizacji i sposobu przeprowadzania konkursów turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125).

Organizatorem Olimpiady jest Polskie Towarzystwo Neofilologiczne. Olimpiadę przeprowadza Komitet Główny powołany przez Ministra Edukacji Narodowej.

Przewodniczący Komitetu Głównego
Olimpiady Języka Angielskiego:
prof. zw. dr hab. Jacek Fisiak

Zastępca Przewodniczącego Komitetu Głównego
Olimpiady Języka Angielskiego:
prof. zw. dr hab. Katarzyna Dziubalska-Kołaczyk

Adres:

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Komitet Główny Olimpiady Języka Angielskiego
Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Al. Niepodległości 4
61-874 Poznań, telefon: (61) 829-35-06 Fax: (61) 852-31-03

W zawodach olimpiady języka angielskiego mogą brać udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających oraz uczniowie ponadpodstawowych szkół średnich, ogólnokształcących i zawodowych, dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości. W olimpiadzie mogą również uczestniczyć – za zgodą Komitetu Głównego – laureaci konkursów, rekomendowani przez komisje konkursowe oraz uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych i szkół zasadniczych - realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę.

Celem olimpiady jest:

- 1/ budzenie i rozwijanie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych zainteresowań językiem angielskim,
- 2/ rozszerzenie zakresu i podniesienie poziomu wiedzy uczniów o krajach angielskiego obszaru językowego,
- 3/ lepsze przygotowanie uczniów do podejmowania dalszego kształcenia w szkołach wyższych,
- 4/ rozwijanie pasji i kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy oraz stymulowanie aktywności poznawczej młodzieży uzdolnionej,
- 5/ rozszerzenie współdziałania nauczycieli akademickich z nauczycielami szkół ponadgimnazjalnych w procesie kształcenia i wychowania młodzieży uzdolnionej,
- 6/ stwarzanie młodzieży możliwości szlachetnego współzawodnictwa w rozwijaniu swoich uzdolnień, a nauczycielom – warunków twórczej pracy z młodzieżą,
- 7/ doskonalenie form i metod pracy nauczycieli z młodzieżą uzdolnioną.

Eliminacje są trzystopniowe:

- I stopień – zawody szkolne
- II stopień – zawody okręgowe
- III stopień i zawody centralne.

Uczestnik Olimpiady przygotowuje się samodzielnie do eliminacji wszystkich stopni korzystając z opieki szkoły i pomocy nauczyciela w ukierunkowaniu pracy.

II . Terminarz zawodów

1. Zawody I stopnia – szkolne

Prace pisemne (testy) wraz z kluczem zostaną przesłane szkołom przez Komitet Główny.

- do dnia 25 września 2007 roku nauczyciele przesyłają na adres odpowiedniego Komitetu Okręgowego informację o ilości uczniów, którzy wyrazili chęć uczestnictwa w zawodach,
- dnia 12 listopada 2007 roku – wykonanie przez uczniów pracy pisemnej tj. testu
- do dnia 20 listopada 2007 roku – przesłanie przez nauczycieli sprawdzonych prac do odpowiedniego Komitetu Okręgowego.

2. Zawody II stopnia – okręgowe

Prace pisemne (testy) zostaną przesłane przez Komitet Główny poszczególnym Komitetom Okręgowym..

- do dnia 22 grudnia 2007 roku Komitety Okręgowe zawiadamiają uczestników o dopuszczeniu do zawodów II stopnia oraz o ich miejscu i czasie (zawody II stopnia zostaną przeprowadzone we wszystkich okręgach w tym samym dniu, o tej samej godzinie, w miejscu wyznaczonym przez odpowiedni Komitet Okręgowy),
- w dniu 28 stycznia 2008 roku o godz. 9.00 rozpoczną się zawody II stopnia. Zawody te będą trwały od 28 do 29 stycznia 2008 roku.

3. Zawody III stopnia – ogólnopolskie

- do dnia 27 lutego 2008 roku Komitet Główny zawiadamia uczestników dopuszczonych do zawodów III stopnia o dopuszczeniu oraz miejscu i terminie zawodów,
- zawody centralne odbędą się w dniach 31 marca – 1 kwietnia 2008 r.

III. Organizacja zawodów

1. Wstępny etap Olimpiady

Nauczyciele zapoznają uczniów z założeniami Olimpiady, omawiają tematykę i terminarz zawodów - corocznie podany w „Wytycznych” do kolejnej Olimpiady Języka Angielskiego. „Wytyczne” opracowuje Komitet Główny i przesyła szkołom za pośrednictwem Kuratoriów Oświaty i Wychowania. „Wytyczne” zamieszczane są również na stronie internetowej Komitetu Głównego Olimpiady Języka Angielskiego:

<http://ifa.amu.edu.pl/fa/oja>

Terminy poszczególnych etapów olimpiady uzgadniane są w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej.

Następnie nauczyciele wspólnie z kandydatami ustalają plan pracy i zgłaszają akces zawodników do Komitetu Okręgowego .

2. Zawody I stopnia

I etap Olimpiady przygotowują i koordynują Komitety Okręgowe. Ilość uczestników I etapu jest nieograniczona i swój akces do udziału w zawodach może zgłosić każdy uczeń .

Zawody polegają na wykonaniu przez ucznia pracy pisemnej (testu), która poprawiona i oceniona przez nauczyciela w/g klucza dostarczonego wraz z testem przez Komitet Główny zostaje przesłana do Komitetu Okręgowego. Zakwalifikowanie uczestnika do udziału w zawodach wyższego stopnia następuje po uzyskaniu ustalonego przez Komitet Główny

minimum punktów. W przypadku kwalifikacji do zawodów II stopnia uczniowie muszą uzyskać co najmniej 67% punktów testu I etapu. Po otrzymaniu wyników, Komitet Główny ustala listę zawodników dopuszczonych do zawodów II stopnia. Następnie Komitety Okręgowe zawiadamiają uczniów za pośrednictwem szkoły o miejscu i czasie zawodów okręgowych. Wszystkie testy Olimpiady będą opierały się na programie nauczania języka angielskiego w szkole średniej.

3. Zawody II stopnia

II etap Olimpiady organizują Komitety Okręgowe. Zawody te składają się z dwóch części: pisemnej i ustnej. Pisemna część zawodów polega na wykonaniu przez zawodników pracy pisemnej (testu). Częścią testu pisemnego będzie komponent kulturowy, który w większym zakresie zostanie włączony do egzaminu ustnego. Egzamin ustny będzie miał na celu sprawdzenie umiejętności prowadzenia rozmowy w języku angielskim, a także sprawdzenia podstawowych wiadomości z zakresu historii, geografii i literatury Wielkiej Brytanii i USA. Do zawodów III stopnia kwalifikują się uczniowie, którzy uzyskali co najmniej 70 % punktów możliwych do zdobycia w etapie II jednakże nie więcej niż 55 osób.

O zakwalifikowaniu do udziału w zawodach III stopnia zawiadamia Komitet Główny, podając jednocześnie miejsce i termin zawodów.

Uczniowie powołani do zawodów II i III stopnia są zwolnieni z zajęć szkolnych na czas niezbędny do udziału w zawodach, a także otrzymują zwrot kosztów podróży z miejsca zamieszkania do miejsca zawodów i z powrotem oraz bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie.

4. Zawody III stopnia

III etap Olimpiady organizuje Komitet Główny. Zawody III stopnia składają się z dwóch części:

a) egzaminu pisemnego, który polega na wykonaniu przez uczniów testów gramatycznych, słownikowych, testów na rozumienie języka mówionego, etc.

b) egzaminu ustnego, który polegać będzie na sprawdzeniu umiejętności prowadzenia swobodnej rozmowy w języku angielskim, a także na wykazaniu się pewnym zasobem wiedzy z zakresu historii, geografii, kultury, literatury i bieżących spraw politycznych itd., dotyczących głównie Wielkiej Brytanii i USA, ale także innych państw angielskiego obszaru językowego.

po czym zawiadamia ich o miejscu przeprowadzenia zawodów i ich terminie. Uczestnikom zawodów II i III stopnia zapewnia się zwrot kosztów podróży oraz bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie.

Z liczby 55 uczestników finału olimpiady 20 uczestników, którzy uzyskali najlepsze wyniki otrzymuje tytuł i uprawnienia laureatów olimpiady, pozostali to finaliści.

5. Ocena egzaminu ustnego na II i III etapie

Skala ocen na egzaminie ustnym jest dziesięciostopniowa. Ponadto osobno ocenia się praktyczną wiedzę językową a osobno wiedzę z zagadnień kulturowo-literackich. Uzyskanie oceny negatywnej czy to za komponent językowy czy to za wiadomości ogólne (kultura, geografia, polityka, literatura) dyskwalifikuje zawodnika i odsuwa go od uczestnictwa w dalszych etapach Olimpiady. W wypadku wyraźnej różnicy między wynikiem egzaminu II i III stopnia Komitet Główny ma prawo dyskwalifikacji.

IV. Informacje dla zawodników

1. Uprawnienia

Laureaci i finaliści olimpiady otrzymują ocenę celującą na koniec roku szkolnego. (Rozporządzenie MENiS z dnia 7. września 2004 r.)

Laureaci zawodów III stopnia, a także finaliści, mogą być zwolnieni w części lub całości z postępowania kwalifikacyjnego dotyczącego wstępu do szkół wyższych – na mocy uchwał Senatów poszczególnych uczelni, podjętych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12. września 1990 r. Szkolnictwie Wyższym /Dz. U. nr 65, poz. 385/.

Komitet Główny wydaje uczestnikom zaświadczenia o uzyskanych uprawnieniach.

Laureaci otrzymują dyplomy i nagrody, które są im wręczane w czasie uroczystości zakończenia zawodów. Zastrzega się, że nagrody w formie wyjazdów do krajów angielskiego obszaru językowego fundowane przez The British Council w Warszawie i innych sponsorów mogą być przyznane jedynie tym laureatom, którzy nie przebywali w krajach anglosaskich oraz w krajach Wspólnoty Brytyjskiej dłużej niż trzy miesiące po ukończeniu 10-tego roku życia.

2. Wymagania

Uczeń przystępujący do I i II etapu zawodów powinien wykazać się znajomością materiału językowego zawartego w programach nauczania języka angielskiego w szkole średniej. Ponadto winien wykazać się wiadomościami z zakresu zagadnień współczesnych, historii i literatury Anglii i USA. W dalszej części Wytycznych podajemy listę pozycji, które mogą ułatwić samodzielne przygotowanie się do II i III etapu Olimpiady.

Zaleca się również czytanie tygodników krajowych i zagranicznych informujących o wydarzeniach politycznych, gospodarczych i kulturalnych. Materiał szkolny dotyczący polskiej oraz światowej literatury, kultury i życia politycznego również obowiązuje.

V. Tematyka egzaminów ustnych II i III stopnia

Zawodnicy przystępujący do egzaminów ustnych II stopnia powinni:

1. opracować 3 tematy z zakresu literatury angielskiej,
2. opracować 3 tematy z zakresu literatury amerykańskiej,
3. opracować podstawowe wiadomości z zakresu historii, geografii, polityki oraz życia codziennego Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Zawodnicy przystępujący do egzaminów ustnych III stopnia powinni wykazać się znajomością:

1. czterech tematów z zakresu literatury angielskiej,
2. czterech tematów z zakresu literatury amerykańskiej,
3. problematyki z zakresu historii, geografii, polityki oraz życia gospodarczego i kulturalnego państw angielskiego obszaru językowego.

A. ENGLISH LITERATURE

Peter Acroyd	<i>Clerkenwell Tales</i>	(Opowieści z Clerkenwell)
Martin Amis	<i>Time's Arrow</i>	(Strzała czasu)
John Banville	<i>Copernicus</i>	(Kopernik)
Pat Barker	<i>Regeneration</i>	(Odnowa)
Julian Barnes	<i>Metroland</i>	(Metroland)

Samuel Beckett	<i>What, Where</i>	(Co, gdzie)
	<i>Play</i>	(Sztuka)
Anita Brookner	<i>Dolly</i>	(Dolly)
A.S. Byatt	<i>The Djinn in the Nightingale's Eye</i>	(Dżin w oku słowika)
Angel Carter	<i>The Passion of New Eve</i>	(Pasja nowej Ewy)
J.M. Coetzee	<i>Waiting for the Barbarians</i>	(Czekając na barbarzyńców)
Roddy Doyle	<i>Paddy Clark Ha, Ha, Ha</i>	(Paddy Clarke)
John Fowles	<i>Ebony Tower</i>	(Hebanowa Wieża)
William Golding	<i>The Inheritors</i>	(Spadkobiercy)
Nadine Gordimer	<i>July's People</i>	(Ludzie July'a)
Alasdair Gray	<i>The Fall of Kelvin Walker</i>	(Upadek Kelvina Walkera)
Aldous Huxley	<i>Brave New World</i>	(Nowy Wspaniały Świat)
James Joyce	<i>The Dubliners</i>	(Dublińczycy)
Hanif Kureishi	<i>My Son the Fanatic</i>	(Mój Syn Fanatyk)
David Lodge	<i>Paradise News</i>	(Wiadomości z Raju)
Ian Mc Ewan	<i>Saturday</i>	(Sobota)
Martin Mc Donagh	<i>The Leenane Trilogy</i>	(Trylogia Leenane)
Iris Murdoch	<i>The Time of Angels</i>	(Czas Aniołów)
	<i>A Fairly Honorable Defeat</i>	(Całkiem honorowa porażka)
Salman Rushdie	<i>Grimus</i>	(Grimus)
	<i>Fury</i>	(Furia)
Zadie Smith	<i>White Teeth</i>	(Białe Zęby)
Muriel Spark	<i>Robinson</i>	(Robinson)
Graham Swift	<i>Ever After</i>	(Potem)
Tom Stoppard	<i>Cahoots Macbeth</i>	(Macbeth Cahoota)
Barry Unsworth	<i>Loosing Nelson</i>	(Tracąc Nelsona)
H.G. Wells	<i>The Island of Dr Moreau</i>	(Wyspa Doktora Moreau)
Virginia Woolf	<i>Between the Acts</i>	(Pomiędzy Aktami)
	<i>Mrs Dalloway</i>	(Pani Dalloway)
Jeanette Winterson	<i>Lighthouse Keeping</i>	(Podtrzymywanie światła)

B. AMERICAN LITERATURE

Paul Auster:	<i>The New York Trilogy</i>	(Trylogia nowojorska)
James Baldwin:	<i>Another Country</i>	(Inny kraj)
John Barth:	<i>On with a Story</i>	(Opowiadać dalej)
	<i>The Sot-Weed Factor</i>	(Bakunowy faktor, 2t.)
Donald Barthelme:	<i>short stories</i>	(wybór opowiadań z tytułem nadanym przez polskiego tłumacza)
Saul Bellow:	<i>The Adventures of Augie March</i>	(Przygody Augiego Marcha)
Kate Chopin:	<i>The Awakening</i>	(Przebudzenie)
Robert Coover	<i>Ghost Town</i>	(Miasto widmo)
Stephen Crane	<i>The Red Badge of Courage</i>	(Szkarłatne godło odwagi)
Don DeLillo:	<i>Underworld</i>	(Podziemia)
Emily Dickinson	<i>selected poems</i>	(wiersze do wyboru)
E. L. Doctorow:	<i>Ragtime</i>	(Ragtime)
John Dos Passos:	<i>Manhattan Transfer</i>	(Manhattan Transfer)
Theodore Dreiser:	<i>Sister Carrie</i>	(Siostra Carrie)
Louise Erdrich	<i>Love Medicine</i>	(Leki na miłość)
Ralph Ellison:	<i>Invisible Man</i>	(Niewidzialny człowiek)
William Faulkner:	<i>The Sound and the Fury</i>	(Wściekłość i wrzask)
F.Scott Fitzgerald:	<i>The Great Gatsby</i>	(Wielki Gatsby)

William Gibson:	<i>Neuromancer</i>	(<i>Neuromancer</i>)
Nathaniel Hawthorne:	<i>The Scarlet Letter</i>	(<i>Szkarlatna litera</i>)
Joseph Heller:	<i>Catch-22</i>	(<i>Paragraf 22</i>)
Ernest Hemingway:	<i>For Whom the Bell Tolls</i> <i>A Farewell to Arms</i>	(<i>Komu bije dzwon</i>) (<i>Pożegnanie z bronią</i>)
Henry James:	<i>Daisy Miller</i>	(<i>Daisy Miller</i>)
Jack Kerouac:	<i>On the Road</i> <i>The Dharma Bums</i>	(<i>W drodze</i>) (<i>Włóczędzy dharmy</i>)
Maxine Hong Kingston:	<i>China Men</i>	(<i>China Men</i>)
Jack London:	<i>The Sea Wolf</i>	(<i>Wilk Morski</i>)
Norman Mailer:	<i>The Naked and the Dead</i>	(<i>Nadzy i martwi</i>)
Herman Melville:	<i>Moby-Dick</i>	(<i>Moby Dick</i>)
Arthur Miller:	<i>Death of a Salesman</i>	(<i>Śmierć komiwojażera</i>)
Toni Morrison:	<i>Song of Solomon</i> <i>Beloved</i>	(<i>Pieśń Salomonowa</i>) (<i>Ukochana</i>)
Vladimir Nabokov:	<i>Lolita</i>	(<i>Lolita</i>)
Tim O'Brien:	<i>Going after Cacciato</i>	(<i>W pogoni za Cacciata</i>)
Eugene O'Neill:	<i>Mourning Becomes Electra</i> <i>Desire Under the Elms</i>	(<i>Żaloba przystoi Elektrze</i>) (<i>Pożądanie w cieniu wiązów</i>)
Sylvia Plath:	<i>The Bell Jar</i>	(<i>Szklany klosz</i>)
Thomas Pynchon:	<i>The Crying of Lot 49</i>	(<i>49 idzie pod młotek</i>)
J. D. Salinger:	<i>The Catcher in the Rye</i>	(<i>Buszujący w zbożu</i>)
John Steinbeck:	<i>Of Mice and Men</i> <i>The Grapes of Wrath</i>	(<i>Myszy i ludzie</i>) (<i>Grona gniewu</i>)
William Styron:	<i>Lie Down in Darkness</i>	(<i>Pogrążyć się w mroku</i>)
Henry David Thoreau:	<i>Walden</i>	(<i>Walden</i>)
Mark Twain:	<i>Adventures of Huckleberry Finn</i>	(<i>Przygody Hucka</i>)
Kurt Vonnegut Jr.:	<i>Slaughterhouse-Five</i>	(<i>Rzeźnia nr 5</i>)
Tennessee Williams:	<i>The Glass Menagerie</i> <i>A Streetcar Named Desire</i>	(<i>Szklana menażeria</i>) (<i>Tramwaj zwany pożądaniem</i>)

C.

Uczestnicy II i III etapu Olimpiady udzielą krótkich odpowiedzi w formie ciągłej wypowiedzi lub w formie dialogu z egzaminatorem na jeden z tematów związanych z następującymi blokami tematycznymi:

I. GENERAL TOPICS

1. The English language and education:

- Discuss the positive and negative aspects of English as the 'lingua franca' of the contemporary world.
- Describe the characteristics of a good language learner.
- What are some good ways to improve one's language ability?
- Are you satisfied with the way foreign languages are taught in Poland?
- Every child should learn to speak a second language. Do you agree?
- What are the advantages and disadvantages of state-run schools and of private schools?
- What are some important factors in determining which school or university to attend?
- What realistic changes would you introduce into your country's attitude towards education?
- Discuss the necessity of lifelong learning in the contemporary world.

- In what way can individuals influence the development of the countries they live in?

2. Man and the natural environment:

- Discuss the major threats to the modern world: the greenhouse effect and global warming; air, water and soil pollution; endangered species; natural disasters; outbreaks of new diseases (BSE, AIDS, Bird Flu, etc).
- Should animals be used for medical research or to test cosmetics?
- Keeping animals in circuses and zoos to entertain people is inhumane. Do you agree?
- Do you think recycling is an important community service? Do you recycle? Why? Why not?
- What can be done to protect the rainforests?
- How can we protect the environment and at the same time improve people's standard of living?
- What are the most important environmental problems facing Poland at present?
- Discuss some positive and negative environmental changes you have witnessed in the past 10 years.

3. Modern mass-media and their impact on man:

- What is the influence of the mass media on shaping the perception of the world?
- Do you agree that there should be censorship of TV programmes (including news bulletins) on television to prevent children from watching, and potentially copying, violent incidents?
- Who should be responsible for TV censorship? The government, educational authorities or parents?
- TV makes people passive and takes away their ability to think for themselves. Do you agree with this statement?
- Discuss some positive aspects of television and the positive influence it may exert on the viewers.
- What is the role of the radio in the Age of the Internet?
- Can the media be ever objective?
- How much freedom should the press be allowed by law?

4. Modern technological advances:

- The role of the Internet in education and in the world-wide communication.
- What are some of the ways the Internet can be used in learning foreign languages?
- Many Universities are offering online courses today. Discuss the advantages and disadvantages of online teaching and learning.
- What problems does the Internet create? What problems does it solve?
- The Internet and copyright laws. Is this a problem in Poland?
- What have been the most important scientific inventions since 1900?
- Discuss the major advances in the medical science in the last 20 years and their influence on our lives.

- What are the main dangers of scientific advances? What laws do you think we need to protect our society from these dangers?

5. Social, cultural and political developments in today's world:

- In what ways has the Polish accession to the EU changed our lives; which aspects of the lives of the Polish people have undergone the most significant changes and why?
- Is it possible to live in a monoculture today or is the multi-racial society a norm today?
- What are some things people can do to eliminate discrimination and prejudice?
- Discuss the main causes of unemployment in Poland and how this problem is being dealt with.
- Which age groups and social groups have been worst affected by unemployment in Poland?
- The growing problem of young people leaving Poland to find better work and better living conditions abroad.
- What changes would, in your opinion, make Poland a better society?
- What are the characteristics of a good member of a society?
- The growing problem of terrorism in the modern world.
- International, political and military conflicts and their impact on the overall political stability in the world.

6. Everyday life in the modern world:

work	religion	education
the city	agriculture	health care
fashion	travel	economics
morality	environment	leisure
national humour	sports	problems of modern youth
public life and the equality of the sexes		

II. GENERAL INFORMATION (THE UNITED KINGDOM)

Name, national emblem, flag. Territory and population.

The geographical regions of the United Kingdom (UK).

The structure of the government in the UK.

The system of education in the UK.

British industry.

The political parties in the UK.

The conflict between Catholics and Protestants in Northern Ireland.

The role of the UK in Europe.

The most important event(s) in the history of the UK.

The Hundred Years' War 1338-1453.

The Tudors.

The Stuarts.

Oliver Cromwell.

The Industrial Revolution.

Parliament.

The House of Hannover.

The relations between the UK, Europe and the world.
The Commonwealth.
The oldest English universities.

III. OUTSTANDING BRITISH PERSONALITIES

Famous English kings and queens.
Famous UK personalities in the fine arts.
Famous UK scientists.

IV. LONDON: THE CAPITAL CITY

London's past.
London's present (tourist attractions).

V. GENERAL INFORMATION (THE UNITED STATES)

Name, national emblem, flag. Territory and population.
The geographical regions of the United States (US).
The structure of the government.
The political parties in the US.
American industry.
The system of education in the US.
Big American cities.
American agriculture.
Washington, D.C. (tourist attractions).

VI. THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The beginnings of colonization.
The War of Independence.
The Declaration of Independence and the drawing up of the American Constitution.
The moving frontier, the idea of the West.
The Indian Wars.
The Civil War.
Racial problems in the US.
Most important event(s) in the history of the US.

VII. OUTSTANDING AMERICANS

American Presidents.
Famous American personalities in the fine arts.
Famous American scientists.

VI. Bibliografia – do wykorzystania zgodnie z zainteresowaniami

1. Literatura angielska i amerykańska

- Dyboski, R. *Sto lat literatury angielskiej*. W-wa 1957.
Dyboski, R. *Wielcy pisarze amerykańscy*. W-wa 1958.
Harrap, A. *A Guide to American Literature*. Brown Publishing, Oxford 1993.
(red.) *Mały słownik pisarzy angielskich i amerykańskich*. W-wa 1971.
Kopcewicz, A., Sienicka, M. *Historia literatury amerykańskiej w zarysie, wiek XX*. W-wa 1981.
Kopcewicz, A., Sienicka, M. *Historia literatury Stanów Zjednoczonych w zarysie, wiek XVII-XIX*. W-wa 1983.
Mroczkowski, P. *Historia literatury angielskiej*. Wrocław 1981.
Neville, J. *A Guide to English Literature*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Sienicka, M. Kopcewicz, A. "Literatura amerykańska" w: *Historia literatur europejskich*. W-wa 1982.
Sikorska, L. *An Outline History of English Literature*. Poznań 1996.
Sito, J., Krzeczowski, H., Żuławski, J. *Poeci języka angielskiego*. W-wa, tom I – 1969, tom II – 1971, tom III – 1974.
Zbierski, H. "Literatura angielska" w: *Historia literatur europejskich*. W-wa 1982.

2. Historia

- Filipowicz, S. *Ameryka – alfabet nadziei*. W-wa 1991.
Katz, M. *Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki*. W-wa 1975.
Kędzierski, J. *Dzieje Anglii t. I lata 1485-1830, t. II lata 1830-1939*. Wrocław- Warszawa-Kraków 1986.
Lowe, J. *A Short History of England*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Pastusiak, L. *Prezydenci t. 1-3*. W-wa 1989.
Rozbicki, M. *Narodziny Narodu. Historia Stanów Zjednoczonych do 1861r.* W-wa 1991.
Salska, A. (red.). *Historia literatury amerykańskiej XX wieku*. Kraków 2003.
Swoboda, G. *Gettysburg 1863*. W-wa 1990.
A Short History of USA. Praca zbiorowa. Brown Publishing, Oxford 1993.
Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki. Praca zbiorowa. t. 1-5. W-wa 1995.

3. Kultura i sztuka

- Boniecka, E. *Anglicy, polityka, obyczaje*. W-wa 1982.
Brown, D. *Pochowajcie me serce pod Wounded Knee*. W-wa 1982.
Evans, A. *British Customs*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Gulibaut, S. *Jak Nowy York ukradł idee sztuki nowoczesnej*. W-wa 1992.
Hastings, D. *London*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Hutchings, J. *Cambridge*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Jullian, C. *Imperium amerykańskie*. W-wa 1971.
Lipoński, W. *Narodziny cywilizacji wysp brytyjskich*. Poznań 1995.
Prown, J. *Malarstwo amerykańskie od początków do Armory Show*. W-wa 1994.
Rees, N., Keith, Ch. *Oxford*. Brown Publishing, Oxford 1993.
Rose, B. *Malarstwo amerykańskie dwudziestego wieku*. W-wa 1991.
America and the Americans. Praca zbiorowa. Brown Publishing, Oxford 1994.
Britain and the British. Praca zbiorowa. Brown Publishing, Oxford 1993.
Visit British Famous Places. Praca zbiorowa. Brown Publishing, Oxford 1993.

4. Testy

Krzyżanowski, H. *Sto testów z gramatyki angielskiej. Przewodnik dla maturzystów, olimpijczyków i kandydatów na studia filologiczne*. Wydawnictwa Szkolne PWN, Warszawa 1999.

VII. Wykaz Komitetów Okręgowych

- Okręg Warszawski:*
Warszawa – miasto.
adres: Fundacja Kopernikańska w Polsce
ul. Dzielna 6/8
00-162 Warszawa
tel. 0-22 635-17-91
- Okręg Mazowiecko-Podlaski*
województwa: mazowieckie (z wyłączeniem miasta Warszawy), podlaskie.
adres: Zespół Kolegiów Nauczycielskich
ul. Parkowa 6
07-412 Ostrołęka
tel. 0-29 764-66-37
- Okręg Lubelski:*
województwa: lubelskie, podkarpackie.
adres: Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
Plac Marii Curie Skłodowskiej 4
20-031 Lublin
tel. 0-81 537-53-89
- Okręg Krakowski:*
województwa: małopolskie, świętokrzyskie
adres: Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet Jagielloński
Al. Mickiewicza 9/11
31-123 Kraków
tel. 0-12 633-63-77
- Okręg Wrocławski:*
województwa: dolnośląskie, opolskie
adres: Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet Wrocławski
ul. Kuźnicza 22
50-138 Wrocław
tel. 0-71 357-24-39

Okręg Łódzki:

województwo łódzkie
adres: Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet Łódzki
Aleja Kościuszki 65
90-514 Łódź
tel. 0-42 636-63-37

Okręg Poznański:

województwa lubuskie, wielkopolskie, zachodnio-pomorskie
adres: IV Liceum Ogólnokształcące
ul. Swojska 6
60-592 Poznań
tel. 0-61 823-48-27

Okręg Gdański:

województwa kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie
adres: Instytut Anglistyki
Uniwersytet Gdański
ul. Wita Stwosza 55
80-952 Gdańsk
tel. 0-58 552-94-81

Okręg Śląski:

województwo śląskie
adres: Instytut Filologii Obcych
Uniwersytet Śląski
ul. Żytnia 10
41-205 Sosnowiec
tel. 0-32 29-17-417

VIII. Informacja o testach stosowanych przez Olimpiadę

Stosowane przez Olimpiadę testy pisemne oceniają znajomość języka pod względem poprawności formalnej. Sprawność komunikatywna kandydatów jest jednym z elementów oceny na egzaminie ustnym w II i III etapie. Używanie testów poprawności formalnej, a nie testów komunikatywnych, wynika z samej istoty olimpiady językowej – stanowi ją współzawodnictwo, którego celem jest wyłonienie grupy najlepszych i uszeregowanie ich w kolejności miejsc. Dodatkowym argumentem na rzecz stosowania testów poprawności są kryteria praktyczności i rzetelności oceny testu – w porównaniu z testami komunikatywnymi, testy formalne są bardziej praktyczne i znacznie łatwiejsze do rzetelnej oceny.

Na etapie szkolnym test składa się z 60 punktów, podzielonych po połowie między gramatykę i słownictwo. Od lat wykorzystuje się w nim standardowe techniki używane w testach szkolnych: transformacja i parafraza zdań lub fraz, wstawianie, wielokrotny wybór i tłumaczenie. Wobec stale rosnącej liczby uczestników, konkurencja na tym etapie jest bardzo silna: aby wywalczyć miejsce w II etapie, trzeba zdobyć minimum 40 punktów (70 procent), co oznacza, iż dobry uczeń może mieć kłopoty z awansem.

Test II etapu ma 140 punktów i zbliżony jest pod względem trudności do wymagań jakie stawiane są kandydatom na studia na filologię angielską. Kandydaci rozwiązują dwa

testy gramatyczne (wielokrotnego wyboru i tłumaczeniowy), test słownictwa (wstawianie słów w luki), test czytania oraz globalny test luk (*cloze test*). Ostatnim składnikiem zestawu jest test wiadomości kulturowych (wielokrotny wybór), który dzieli się na część amerykańską i brytyjską.

Zestaw finałowy składa się z testu rozumienia ze słuchu, gramatycznego testu tłumaczeniowego, testu słownictwa, testu czytania oraz testu luk. Oczywiście poziom trudności testu znacznie przewyższa poziom wymagań przy rekrutacji na studia filologiczne.

<http://ifa.amu.edu.pl/fa/oja>